

Keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamise või algatamata jätmise eelhinnang

Sissejuhatus

Keskkonnamõju strateegilise hindamise (edaspidi *KSH*) eelhinnangu koostamisel on lähtutud [planeerimisseadusest](#) (edaspidi *PlanS*) ja [keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seadusest](#) (edaspidi *KeHJS*).

Eelhinnangu tulemusena selgitati välja, kas Põlva vallas, Kiidjärve külas, Ubina (katastritunnus 87202:002:1044) katastriüksuse detailplaneeringu (edaspidi *DP*) algatamisel on vajalik täiemahulise keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamine või mitte.

KSH algatamise või mittealgatamise kohustus tuleneb PlanS § 142 lõikest 3, KeHJS § 33 lõikest 2 p 3 sätestatud kriteeriumitest ning § 33 lõike 6 kohaste asjaomaste asutuste seisukohtadest.

1. Osapooled

Planeeringust huvitatud isikuks on Põlva vallas Kiidjärve külas, Ubina (katastritunnus 87202:002:1044) katastriüksuse omanikud Susann Liin (isikukood 48809090336) ja Vahur-Peeter Liin (isikukood 38305232711).

Strateegilise planeerimisdokumendi koostamise algataja, ja kehtestaja (edaspidi *otsustaja*) on Põlva Vallavolikogu, planeerimisdokumendi koostamise korraldaja on Põlva Vallavalitsus (registrikood 75038581), Kesk 15, 63308 Põlva vald, Põlva linn.

2. Kavandatava tegevuse kirjeldus ja olemasolev olukord

Susann Liin ja Vahur-Peeter Liin on esitanud 28.06.2019 Põlva Vallavalitsusele ettepaneku algatada detailplaneering Põlva vallas Kiidjärve külas Ubina (katastritunnus 87202:002:1044) katastriüksusel. Krundi suurus on 5390 m² ning olemasolevaks sihtotstarbeks on 100% elamumaa. Kinnistule on ehitatud 2018. a juunis 20 m² piiresse mahtuv aiamaajake ning 2019. a juunis 20 m² piiresse mahtuv kuur. Lähtuvalt taotlusest on krundile rajatud 2 m³ septik koos imbväljakuga (ca 13 m²). Kiidjärve (registrikood VEE2110700) kaldale on rajatud ujuk- ehk pontoonsild (käigusild 1,2 x 4 m, sillaosa 6 x 2,4 m). Olemasoleva aiamaaja ligikaudne brutopind on 15 m² ning olemasoleva kuuri ligikaudne brutopind on 17 m².

DP koostamise eesmärk on detailplaneeringu kohustusega alal planeerida kinnistul hoonete paiknemine, määrata hoonestusala ja rajatiste asukohad. Taotleda Kiidjärve ehituskeeluvööndi vähendamist 50 meetrilt 30 meetrini. Taotluse kohaselt planeeritakse ehitada ligikaudu 100 m² ehituspinnaga suvila. Planeeritav ehitis oleks moodulmaja või elementmaja, puidust ja viilkatusega. Taotlejad soovivad varasemalt kavandatud paadikuuri asemele ehitada suvila. Hetkel on ehituskeeluvööndisse, ca 30 m eemal kaldajoonest, rajatud kommunikatsioonid. Sõlmitud on võrgu- ja elektrileping ning esitatud on elektripaigaldise kasutuselevõtu teatis. Kinnistul on veeühendus kõrval kinnistu puurkaevuga. Ubina kinnistukasuks on seatud kolm

servituuti: sõidutee, veejuhtimis- ja elektriliiniservituut. DP ala piirneb maatulundusmaade ning järvega.

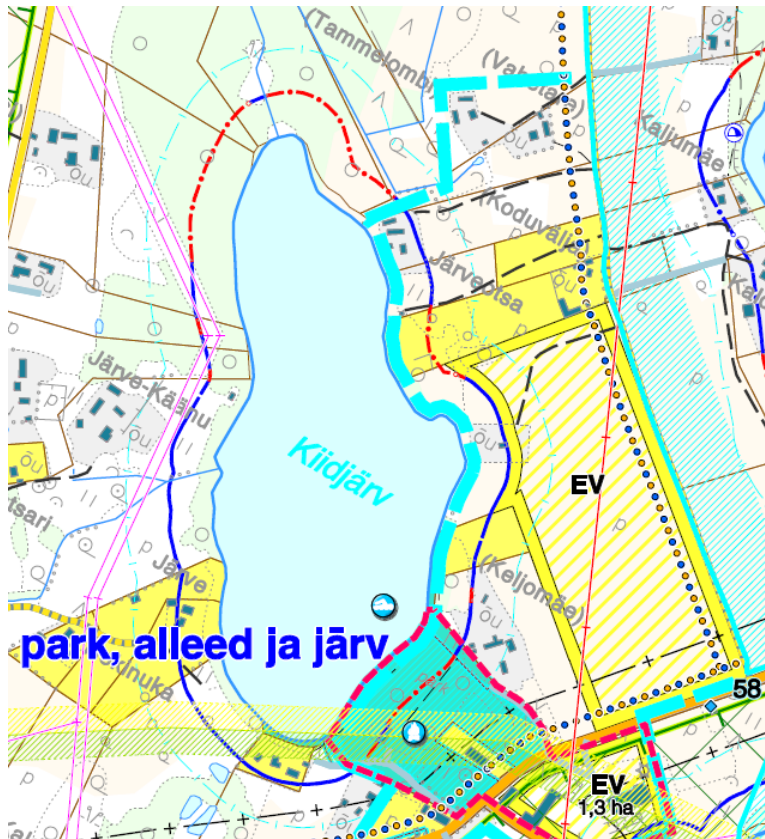
Vastse-Kuuste Vallavolikogu 28.01.2010. a otsusega nr 1-1/1 kehtestatud [Vastse-Kuuste valla üldplaneeringu](#) (edaspidi ÜP) kohaselt Kiidjärve küla detailplaneeringu koostamise kohustusega ala. ÜP järgi asub Ubina kinnistu pere-, kaksik- ja ridaelamu juhtotstarbega maa-alal, kus üks arendamise põhimõtteks on uute hoonete ehitamisel ja planeerimisel tuleb tagada nende vastavus keskkonnanõuetele ning tagada võimalike negatiivsete keskkonnamõjude leevendamine. Samuti tuleb elamumaade arendamisel tagada mürakaitse, luues selleks maksimaalselt looduslikke mürabarjääre (kõrg- ja madalhaljastus).

ÜP-son seatud eraldi tingimused elamumaa arendamiseks hajaasustuses. ÜP kohaselt peab ehitusõigust taotleva katastriüksuse suurus hajaasustuses olema vähemalt 1,0 ha. Ühele katastriüksusele on lubatud ehitada 1 pereelamu koos kõrvalhoonetega. Ubina kinnistu pindala on 0,539 ha. Metsaga kaetud alad tuleb ÜP kohaselt jätta metsamaaks või parkmetsaks vähemalt 90 % ulatuses. Ubina kinnistul on Maa-ameti Geoportaali kohaselt metsamaad 1370 m². Avalike veekogude äärde arendatavatel aladel tuleb tagada avalik juurdepääs kallasrajale iga 300 m tagant alates olemasolevatest juurdepääsuteedest. Ubina kinnistu asub Kiidjärve ääres, mis on avalikult kasutatav veekogu.

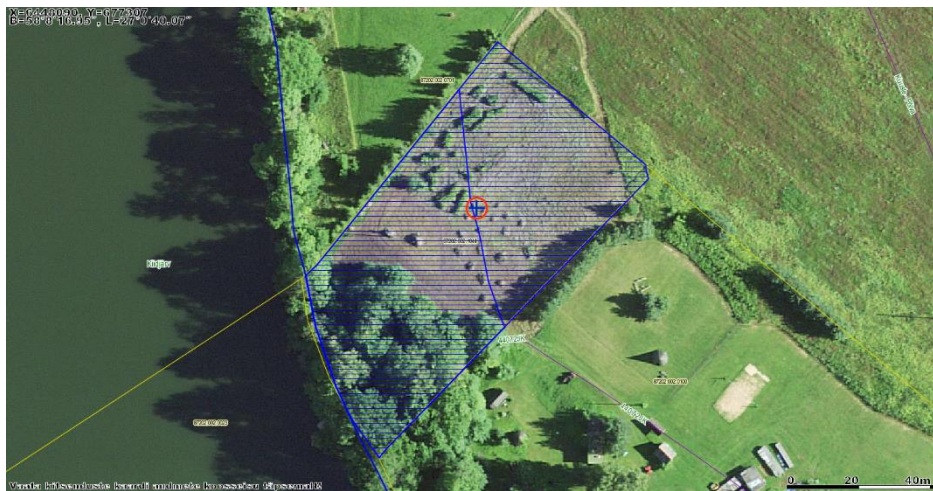
PlanS § 142 lõike 1 kohaselt võib põhjendatud vajadusel korral detailplaneering sisaldada kehtestatud üldplaneeringu muutmise ettepanekut. Kehtestatud üldplaneeringu põhilahenduse detailplaneeringuga muutmiseks loetakse üldplaneeringuga määratud maakasutuse juhtotstarbe ulatuslikku muutmist, määratud hoonestuse kõrguspiirangu ületamist, krundi minimaalsuurse vähendamist, detailplaneeringu kohustuslike alade ja juhtude muutmist või muud kohaliku omavalitsuse üksuse hinnangul olulist või ulatuslikku üldplaneeringu muutmist. Algatatava detailplaneeringuga soovitakse muuta üldplaneeringuga määratud veekogu ehituskeeluvööndit seda vähendades.

Katastriüksusel on maakatastri andmetelharitavat maad 3763 m², metsamaad 1370 m², õuemaad 106 m² ning muud maad 151 m².

Kinnistul põhjustavad Maa-ameti kaardirakenduse andmetel kitsendusi veekogu kallasrada, ranna või kalda veekaitsevöönd, ranna või kalda ehituskeeluvöönd ja ranna või kalda piiranguvöönd (Kiidjärv VEE2110700) (Joonis 1, joonis 2).

Joonis 1. Väljavõtte Vastse-Kuuste valla üldplaneeringust, Kiidjärve küla detailplaneeringukoostamise kohustusega ala.

Joonis 2. Olemasolev olukord koos olulisemate maakasutuse piirangutega. Allikas: Maa-ameti Geoportaal.

3. Võimalikud keskkonnamõjud

3.1. Mõjud Natura 2000 võrgustiku aladele, elupaigatüüpidele, kaitsealustele liikidele jt loodusobjektidele

Kaitstavaid loodusobjekte planeeringualal ei asu. Planeeringuala jääb Kiidjärve mõisa pargist (KLO1200082) ca 125 m kaugusele ning Ahja jõe ürgoru maastikukaitsealast (KLO1000452) ca 225 m kaugusele. Ahja jõe ürgoru maastikukaitseala on ühtlasi ka Natura 2000 linnuala. Ca 325 m eemal asub III kaitsekategooria kaitsealuse liigi *Ciconia ciconia* (valge-toonekurg) pesapaik. Ubina kinnistu jääb hajaasustusalale, mida ümbritsevad maatulundusmaad ning Kiidjärv. Planeeritud tegevused ei oma mõju Natura 2000 võrgustiku alale.

3.2. Loodusvarade kasutamine, jäätme- ja energiamahukus

Loodusvaradest kasutatakse pinnast.

Ehitustegevusega kaasneb ehitusjätmete teke. Antud planeeringu puhul pole oodata jäätmeteket mahus, mis võiks ületada piirkonna keskkonnataluvust. Ehitusjätmete valdaja peab rakendama kõiki tehnoloogilisi võimalusi ehitusjätmete liigiti kogumiseks tekkekohas, korraldama oma jätmete taaskasutamise või andma jäätmed käitlemiseks üle jäätmeluba omavale isikule ning rakendama kõiki võimalusi ehitusjätmete taaskasutamiseks. Jätmete käitlemise (sh kogumise) korraldamisel lähtutakse [jäätmeseadusest](#) ja Põlva Vallavolikogu 17.05.2018 määruse nr 1-2/39 „[Põlva valla jäätmehoolduseeskiri](#)“ nõuetest.

Jätmete ke kasneb hoonete kasutusperioodil. Jätmed tuleb anda üle jäätmekäitlejale. Juhul, kui jäätmekäitus korraldatakse vastavalt jäätmeseadusele ja valla jäätmehoolduseeskirjale, ei ole oodata sellest tulenevat olulist keskkonnamõju.

3.3. Vee ja pinnase saastatus, müra, vibratsioon, valgus, soojus ja kiirgus

DP ala asub keskmiselt kaitstud põhjaveega alal. Planeeringuala ei ole hõlmatud reoveekogumisalaga. Taotluse kohaselt on välja ehitatud septik ja imbsüsteem, mis asuvad taotluse joonise alusel ehituskeeluvööndis. Kinnistul puudub salv- või puurkaev, veetrass on veetud kõrval olevalt kinnistult. Toimiva ning korrektse kohtkäitlussüsteemi olemasolu omab eeldatavalt vähest keskkonnamõju ning ebasoodne mõju piirkonna hüdrooloogilistele tingimustele on eeldatavalt minimaalne. Küll aga on kohtkäitluse rajatised ehitatud hetkel ebaseaduslikult ehituskeeluvööndisse.

Kiidjärve ehituskeeluvöönd on 50 m, mida soovitakse DP-ga vähendada 30 meetrini. Ehituskeeluvööndi vähendamine võimaldab ehitada hoone kohta, mida kunagine omanik on ette näinud. Ehituskeeluvöönd hõlmab krundi suurusest ca 56 %. Ehituskeeluvööndi mitte vähendamisel on võimalik maad ehituseks kasutada 44 % osas, kuid mis taotluse põhjal muudab ehitamise kulukamaks kommunikatsioonide vedamise tõttu.

DP alal ei asu ohtlike ainete ladestuskohti ega teisi jääkreostust tekitavaid objekte. Alal ei ole keskkonnaohtlikke rajatisi.

Tööde perioodil kaasneb ajutine õhusaastus masinate heitgaaside näol, müra ja vibratsioon. Masinatega töötamisel tekkival heitgaasidel, müral ja vibratsioonil ei ole tööde asukohas keskkonnale olulist mõju. Kavandatava tegevusega kaasnevana on oodata mõningast liikluskooormuste tõusu. Samas ei saa seda pidada antud ala asukohta silmas pidades oluliseks ning liikluse müra ja liiklusest põhjustatud õhusaaste tasemete tõusu ei kaasne.

Eelnevast tulenevalt on võimalik planeerida ehitustegevust ilma ehituskeeluvööndi vähendamiseta. Ehituskeeluvööndi vähendamisega ei ole oodata eeldatavalt ulatuslikku vee- või pinnasereostust. DP realiseerimisega ei plaanita tõkestada ja paisutada vooluveekogusid ega kavandata ka nende loodusliku sängi või hüdroloogilise režiimi muutmist.

3.4. Mõju kultuuriväärtustele

Muinsuskaitseobjektid ja registreeritud pärandkultuuri objektid planeeringualal puuduvad. Lähim ehitismälestis asub ca 225 m kaugusel Kiidjärve mõisa ait-kuivati (registrikood 23856). DP ala ei jää kinnismälestise kaitsevööndisse. Mõju kultuuriväärtustele puudub.

3.5. Visuaalne mõju

Käsitletaval alal asuva maa-ala maakasutuse sihtotstarve ei põhjusta olulist negatiivset ruumilist mõju, kui võimalike ehitiste projekteerimisel, ehitamisel ja kasutamisel järgitakse seadustega kehtestatud nõudeid. Küll aga peab arvestama asjaoluga, et vastavalt Vastse-Kuuste valla üldplaneeringu kohaselt peab ehitusõigust taotleva katastriüksuse suurus hajaasustuses olema vähemalt 1,0 ha. Ühele katastriüksusele on lubatud ehitada 1 pereelamu koos kõrvalhoonetega. Metsaga kaetud aladel tuleb ÜP kohaselt jätta metsamaaks või parkmetsaks vähemalt 90 %. Järgides nõudeid on visuaalne mõju keskkonnale minimaalne.

3.6. Avariolukordade esinemise võimalikkus ja koosmõju

Võimalike avariolukordade esinemise, mille tulemusena võib reostuda näiteks pinnas, veekogu, põhjavesi või õhk, võimalikkuse vähendamiseks tuleb planeeringu käigus ette näha vastavad ennetavad meetmed. Avariolukordade esinemise tõenäosus on väike kui DP elluviimisel järgitakse DP-ga esitatud tingimusi ja õigusaktidega kehtestatud nõudeid.

4. Ettepanek KSH algamata jätmise kohta

Arvestades kavandatud tegevuse mahtu, iseloomu ja paiknemist ei saa eeldada detailplaneeringu elluviimisel ja hoonete ning rajatiste sihipärase kasutamisega seonduvat olulist keskkonnamõju. Keskkonnamõju strateegilise hindamise läbiviimine ei ole vajalik järgnevatel põhjustel:

1. DP realiseerimisega ei saa hetkel teadaoleva info põhjal eeldada tegevusi, millega kaasneks keskkonnaseisundi olulist kahjustumist, näiteks negatiivset mõju kaitsmata põhjaveega piirkonna hüdrogeoloogilistele tingimustele ja veerežiimile. Puudub piiriülene mõju;
2. lähtudes planeeringuala ja selle lähiümbruse keskkonningimustest ja maakasutusest, ei ole ette näha DP realiseerimisel taotluses kavandatud mahus antud asukohas muud olulist negatiivset keskkonnamõju, ohtu inimese tervisele. Õnnetuste esinemine on eeldatavalt minimaalne;
3. DP mõju suurus ja ruumiline ulatus piirneb suures osas kinnistu piiriga;

4. DPga kavandatav tegevus ei kahjusta eeldatavalt kultuuripärandit, inimese tervist, heaolu ega vara. Planeeritava tegevusega ei kaasne olemasoleva liikluskoormuse, müra- ja õhusaaste olulist suurenemist ning täiendavate ülenormatiivsete saastetasemete esinemist;

5. DP alal ei ole tuvastatud keskkonda saastavaid objekte ega jääkreostust, mistõttu ei ole eeldada olulist pinnase, õhu ja vee reostust, mis seaks piiranguid kavandatavale maakasutusele või majandustegevusele;

Eelnevast lähtuvalt teeb Põlva Vallavalitsus ettepaneku jätta detailplaneeringu KSH algatamata.

Asjaomaste isikute ja asutuste seisukohad

Käesolevale eelhindangule on küsitud Keskkonnaameti seisukohta, kes oma Keskkonnaamet on 03.09.2019 kirjas nr 6-5/19/179-2 on asunud seisukohale, et planeeritava tegevusega ei kaasne eeldatavalt KeHJS § 2² mõistes olulist keskkonnamõju ning KSH algatamine ei ole eeldatavalt vajalik. Keskkonnatingimustega arvestamine on võimalik planeerimisseaduse § 126 lõike 1 punkti 12 kohaselt detailplaneeringu menetlemise käigus.

Eelhindangu koostaja
Reelika Raig
keskkonnaspetsialist
Põlva Vallavalitsus